

נושא ח

פרטים בחצר הפנימית

לאחר מדידת שערי העזרה הפנימית, שהיא בעצם החצר העיקרית של בית המקדש, בה נעשות כל מלאכות הקרבנות, מתאר הנביא את מבנה חצר זו, ואת הדברים והלשכות שיהיו בה.

בפסוקים הבאים נלמד על כמה פרטים קצרים המבוארים בכמה פסוקים אודות החצר הפנימית, ובנושאים הבאים נעבור לפרטים המבוארים יותר באריכות.

הפרטים שיבוארו בנושא זה: א. גודל העזרה הפנימית. ב. מקום המזבח¹. ג. האולמות שבעובי קירות עזרה זו. ד. דוכן הלויים. ה. פתיחת השער המזרחי.

מז וַיִּמַד אֶת הַחֲצַר אַרְבֵּי מֵאָה אָמָה וְרֹחַב מֵאָה מְרֻבַּעַת; וְהַמִּזְבֵּחַ לְפָנֵי הַבַּיִת.

המלאך מודד את גודל העזרה הפנימית, והיא מרובעת מאה אמה על מאה אמה. והמזבח עומד לפני בנין ההיכל ("לפני הבית")².

ל וַיֵּלְמֹת סָבִיב סָבִיב, אַרְבֵּי חֲמֹשׁ וְעֶשְׂרִים אָמָה, וְרֹחַב חֲמֹשׁ אַמּוֹת.

בתוך חלל קירות העזרה משלושת הצדדים (מזרח, צפון ודרום) ישנם אולמות ("אילמות סביב סביב"), (ולא נתפרשה מטרותן). אורך כל אולם עשרים וחמש אמות ורוחבו חמש אמות. וכתב התויו"ט שבכל צד משלושת הצדדים ישנם שתי אולמות (אחד מימין לשער ואחד משמאלו), וסה"כ שש אולמות.

בהמשך הפסוקים' יאמר הנביא שקירות אולמות אלו מצופים לוחות עץ (שמצופים זהב) ובהם מצויירים ציורי כרובים ותימורים.

ח. למידותיו של המזבח יוקדש נושא נפרד בהמשך.

ט. והנה בנוגע למיקומו של המזבח מצפון לדרום יש מחלוקת תנאים (סוכמה ברש"י ד"ה כוליה מזבח בצפון קאי - סוטה יד, ב): האם היה כולו בדרום (ר"א בן יעקב, שכתב את מסכת מדות), כולו בצפון (ר"י הגלילי), או באמצע (ר' יהודה). ופסק הרמב"ם כראב"י.

אמנם פשוט לשון הפסוק כאן (וכן פי' המצו"ד) היא כר' יהודה, שהמזבח "מכוון מול ההיכל וכתליו". י. (יבאו לקמן נושא יז).

האולמות שבקירות העזרה

בהמשך הפסוקים¹⁸, יזכיר הפסוק כבדרך אגב את הדוכן שעליו עומדים הלויים ושרים ומנגנים. הדוכן יעמוד בחלק המזרחי של העזרה (והוא המבדיל בין שטח עזרת ישראל (שהוא ברוחב של אחת עשרה אמות במזרח העזרה) לשטח עזרת כהנים).

דוכן הלויים

פרק מ"ו:

א בַּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה, שַׁעַר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קֳדָיִם יְהִי סָגוּר שְׁשֵׁת יָמֵי הַמַּעֲשָׂה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִת יִפְתָּחָהּ, וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ יִפְתָּחָהּ.

פתיחת
השער
המזרחי

פסוק זה נמצא גם הוא בהמשך הנבואה, לאחר תיאור כל מידות הבית (לבד מלשכות בתי המבשלים המבוארים אחריו) ואף לאחר תיאור חלוקת הארץ. בפסוק זה אומר שאמר הקב"ה כי השער המזרחי של העזרה הפנימית יהיה סגור במשך ששת ימי החול, ויפתח בימי שבת וראשי חודשים, כיון שאז יבואו בני ישראל להשתחוות לפני ה', וההשתחווייה היא אל מול פני ההיכל, דרך שער זה¹⁹.

יא. יובא לקמן נושא יח פסוק יב.

יב. ההסבר כאן הוא לפי דעת המצוד"ד. רש"י לעומתו סובר שפסוק זה אינו מדבר כלל על שער זה, כי אם על הפשפש הדרומי של שער ההיכל, המדובר גם בתחילת פרק מד ויובא לקמן נושא יג.